

DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2026-95-16>
УДК 657

Тимошенко Ю.О.

кандидат економічних наук,
директор департаменту реклами,
директор академії інновацій та бізнесу Європейського університету,
Європейський університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-2107-7634>

Tymoshenko Yulia
European University

**ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ І ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ:
ТЕОРЕТИЧНЕ РОЗМЕЖУВАННЯ
ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ**

**FINANCIAL STABILITY AND FINANCIAL RESILIENCE:
THEORETICAL DISTINCTIONS
AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSMENT**

Досліджено теоретико-термінологічні засади розмежування категорій «фінансова стабільність» і «фінансова стійкість» у сучасному науковому дискурсі. Визначено змістові особливості цих понять, зокрема встановлено, що фінансова стабільність характеризує макроекономічний стан фінансової системи та її здатність протидіяти системним ризикам і кризовим шокам, тоді як фінансова стійкість відображає мікроекономічний вимір і визначає спроможність окремих економічних агентів підтримувати збалансований фінансовий стан і адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Обґрунтовано доцільність їх відмежування з урахуванням макро- та мікроекономічних рівнів аналізу: фінансова стабільність розглядається як характеристика функціонування фінансової системи загалом, тоді як фінансова стійкість відображає здатність її окремих елементів підтримувати збалансований фінансовий стан і протидіяти ризикам.

Ключові слова: фінансова стабільність; фінансова стійкість; макропруденційна політика; фінансова структура; системні ризики; фінансова неспроможність.

The article examines the theoretical and terminological foundations for distinguishing between the categories of “financial stability” and “financial resilience” in modern financial science. It is substantiated that the semantic proximity of these concepts causes them to be frequently equated in scientific discourse, but a content analysis indicates the need for a clear conceptual distinction between them. It is shown that financial stability mainly reflects the macroeconomic dimension of the functioning of the financial system and is associated with ensuring its ability to counter systemic risks, maintain the balance of financial flows, and preserve the confidence of economic agents. In contrast, financial resilience is interpreted as a characteristic of individual elements of the financial system – banks, enterprises, economic sectors, the budget system – and is determined by their ability to maintain an acceptable capital structure, meet their obligations, and adapt to changes in the external environment. Scientific approaches to interpreting financial stability have been systematized; in particular, catastrophic (as a desirable state of equilibrium) and apophatic (through opposition to crisis phenomena) approaches have been identified. It has been proven that the apophatic interpretation has higher applied potential, as it allows integrating corporate financial diagnostics tools into the financial stability assessment system. Special attention is paid to the analysis of the financial resilience of enterprises in static and dynamic dimensions. It is substantiated that a static model focused on achieving a benchmark financial structure has limited analytical value, while a dynamic approach that takes into account adaptability and self-recovery capacity more adequately reflects the nature of socio-economic systems. It is shown that the financial resilience of individual sectors is a structural prerequisite for ensuring the financial stability of the national economy. A conceptual approach is proposed, according to which financial stability is viewed as an integral systemic characteristic combining macro- and micro-level aspects, and financial resilience as its functional basis and instrument of assurance. The results obtained create a methodological basis for the further development of approaches to the comprehensive assessment of financial stability in conditions of growing uncertainty and systemic risks.

Keywords: financial stability; financial resilience; macroprudential policy; financial structure; systemic risks; financial insolvency.

Постановка проблеми. Радикальні трансформації сучасного фінансового середовища, зумовлені глобалізаційними процесами, зростанням системних ризиків, цифровізацією фінансових послуг і посиленням гео економічної турбулентності, актуалізують потребу переосмислення базових категорій фінансової науки. В умовах підвищеної невизначеності особливої ваги набувають питання забезпечення фінансової стабільності та фінансової стійкості як передумов безперервності економічного розвитку, збереження довіри до фінансових інститутів і мінімізації кризових явищ. Осмислення змісту та співвідношення цих категорій є необхідним кроком для формування методологічно узгодженого інструментарію їх оцінювання на різних рівнях економіки.

Проблематика фінансової стабільності активно розробляється у контексті аналізу системних ризиків, макрофінансових дисбалансів і механізмів протидії кризам. Зокрема, у дослідженнях міжнародних фінансових криз наголошується на визначальній ролі інституційної спроможності держави та стійкості фінансових структур у запобіганні довготривалим негативним наслідкам шоків [1]. У національному вимірі питання збалансованості бюджетної системи та адаптації фінансових механізмів до трансформацій економічного середовища розглядаються як ключові чинники підтримання макрофінансової стабільності [2; 3]. Водночас зростання складності фінансових систем і посилення взаємозв'язків між їх окремими елементами зумовлюють необхідність уточнення змісту та співвідношення категорій фінансової стабільності й фінансової стійкості в сучасній фінансовій науці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Проблематика фінансової стабільності, фінансової стійкості та функціонування фінансових систем у кризових умовах послідовно розкривається у працях С. Хорна, К. Рейнхарт, К. Требеша [1], які досліджують міжнародне офіційне кредитування та механізми подолання фінансових шоків; Н. Прокопенко, А. Тимошенка, П. Фененка, А. Кучерявого [2], де висвітлено адаптацію бюджетної системи України до трансформацій економічного середовища; Н. Прокопенко, В. МIRONЧУКА, І. ШЕПЕЛЯ [3], які аналізують принципи функціонування банківської системи України в умовах війни. Питання економічної та фінансової безпеки підприємств, стратегічного управління стійкістю й оцінювання державної фінансової політики розглянуто у працях Ю. Гудзя, А. Шостаковської, Ю. Майстренка, А. Козинця [4], Дж. Яо, Ю. Чжана, Х. Лі [5], Ю. Гудзя, А. Шостаковської, Н. Котвицької, Ю. Майстренка, А. Козинця [6], С. Сафарлі, С. Колача, М. Живко, О. Вольського, Н. Бобро [7],

А. Тимошенка [8], О. Гука, Л. Федевич, М. Ливдар, Л. Бушовської, А. Близнюка [9], у яких акцентовано на фінансових інструментах безпеки, кредитних ризиках, глобалізаційних впливах, фіскальній політиці та підтримці малого й середнього бізнесу.

Теоретичну основу аналізу фінансової нестабільності та фінансового менеджменту становлять праці Г. Мінські [10], який обґрунтував роль боргового накопичення й фінансових інститутів у виникненні криз; І. Фішера [11], який розкрив механізм боргової дефляції; С. Сафарлі, С. Колача, М. Живко, О. Вольського, Н. Бобро [12; 13; 14], які досліджують глобалізаційні ризики в інвестиційних стратегіях. Прикладні аспекти оцінювання фінансової ефективності, вартості, ризиків і прийняття управлінських рішень розкрито у працях Б. Стюарта [15; 16], Е. Бріггема, Л. Гапенські [17], З. Боді, Р. Мертона [18], К. Палепу, П. Гілі, В. Бернарда [19], Е. Хелфферта [20]. Водночас подальшого опрацювання потребує поєднання класичних підходів до фінансової стабільності із сучасними викликами цифровізації, воєнної економіки, глобалізаційних ризиків і трансформації фінансових інститутів України.

Мета статті. Обґрунтувати теоретико-термінологічні засади розмежування категорій «фінансова стабільність» і «фінансова стійкість», визначити їх змістові межі та сформулювати концептуальні підходи до їх інтерпретації у сучасній фінансовій науці.

Виклад основного матеріалу дослідження. У науковому дискурсі поняття «стабільність» традиційно пов'язується з міцністю, незмінністю та здатністю системи зберігати впорядкований стан у часі, тоді як «стійкість» акцентує увагу на здатності протистояти впливам і відновлювати рівновагу після відхилень. Відповідно, «стійка рівновага» означає спроможність системи самовідновлюватися після впливу зовнішніх або внутрішніх чинників. Англomовний термін *stability* інтерпретується як здатність зберігати сталість функціонування без істотних порушень рівноваги. Така семантична близькість зумовлює те, що у фінансовій теорії категорії «фінансова стабільність» і «фінансова стійкість» часто використовуються як взаємопов'язані або навіть синонімічні.

Водночас сучасні дослідження свідчать про доцільність їх чіткого розмежування. Фінансова стабільність переважно трактується у макроекономічному вимірі як характеристика функціонування фінансової системи держави загалом, тоді як фінансова стійкість частіше застосовується щодо окремих її елементів – банків, підприємств, секторів економіки або бюджетної системи [2, с. 107]. Зокрема, принципи функціонування банківської системи в умовах підвищених ризиків безпосередньо пов'язуються із забезпеченням її стійкості як передумови загальної фінансової стабільності [3].

У міжнародній практиці моніторинг фінансової стабільності здійснюється наднаціональними фінансовими інституціями та центральними банками, діяльність яких зорієнтована на запобігання системним ризикам і підтримання збалансованості фінансового сектору. Концептуальні основи такого моніторингу формувалися у межах макропруденційного підходу, який після глобальної фінансової кризи 2007–2009 років набув пріоритетного значення. Зміщення акцентів від виключно цінової стабільності до комплексного забезпечення фінансової стабільності відображає посилення уваги до системних ризиків та фінансових дисбалансів [1].

Фокус досліджень фінансової стабільності охоплює передусім фінансові інститути, ринки та інфраструктуру, зокрема банківський сектор, що є ключовим провідником фінансових потоків. Водночас дедалі більшого значення набуває оцінювання фінансової стійкості корпоративного сектору та домогосподарств, оскільки саме накопичення ризиків на мікрорівні може трансформуватися у системні дисбаланси [5]. В умовах глобалізації та підвищеної невизначеності інвестиційного середовища формування фінансової стійкості суб'єктів господарювання розглядається як необхідна умова збереження макрофінансової стабільності [6].

Окремий напрям досліджень пов'язаний із аналізом фінансової структури підприємств як чинника їхньої стійкості. Фінансова стійкість у корпоративному вимірі часто асоціюється з оптимальною або прийнятною за рівнем ризику структурою капіталу, що забезпечує здатність підприємства виконувати зобов'язання та підтримувати безперервність діяльності. У цьому контексті стратегічне управління економічною стійкістю організацій розглядається як інструмент довгострокового зміцнення фінансової стабільності на макрорівні [7, с. 1422]. Аналогічно, у дослідженнях економіко-екологічної безпеки підприємств наголошується на взаємозв'язку між фінансовими інструментами управління ризиками та забезпеченням їх стійкості [8, с. 80].

Додатковими напрямками оцінювання виступають фіскальна стабільність, а також фінансова стійкість нефінансових компаній і домогосподарств. У цьому контексті збалансованість бюджетної системи та ефективність фіскальної політики розглядаються як важливі передумови підтримання загальної фінансової стабільності [9, с. 175].

Водночас в умовах зростання інвестиційних ризиків і глобальної невизначеності корпоративний сектор дедалі більше стає об'єктом моніторингу фінансової стабільності, що частково враховується у міжнародній аналітичній практиці. Однак методологія такого моніторингу потребує суттєвого переосмислення та розвитку, зокрема з огляду на

трансформацію фінансових структур підприємств і зростання ролі нефінансового сектору у формуванні системних ризиків. У цьому зв'язку доцільно звернути увагу на підходи Х. Мінські, який розглядав еволюцію фінансової структури підприємств як один із ключових чинників економічної динаміки, а надмірне зростання фінансового ризику корпоративного сектору – як джерело крихкості фінансової системи [10]. Ще раніше І. Фішер підкреслював визначальну роль надмірної заборгованості підприємств у процесах дестабілізації фінансового сектору [11, с. 338].

У цілях міжнародних фінансових порівнянь та оцінювання функціонування фінансових систем поряд із поняттям «фінансова стабільність» (financial stability) використовується близький за змістом термін «фінансова стійкість» (financial soundness, financial sustainability). В іноземних джерелах ці категорії здебільшого застосовуються у взаємозв'язку, при цьому характер співвідношення їх значень часто не уточнюється. Зокрема, міжнародний проєкт МВФ із моніторингу фінансової стійкості на основі системи індикаторів Financial Soundness Indicators (FSIs) є методичною основою підготовки аналітичних звітів з глобальної фінансової стабільності (Global Financial Stability). Таким чином, у міжнародній аналітичній практиці простежується інтеграція понять «стійкість» і «стабільність» у межах єдиної методологічної рамки.

Загалом фінансова стійкість окремих секторів – зокрема бюджетна стійкість, стійкість банків або нефінансових підприємств, розглядається як передумова забезпечення фінансової стабільності національної економіки. Подібна логіка відображена і в сучасних дослідженнях, де збалансованість бюджетної системи, стійкість банківського сектору та корпоративних фінансів трактуються як фундаментальні чинники макрофінансової стабільності [12, с. 658].

Систематизуючи наукові підходи до визначення фінансової стабільності, які застосовуються у макроекономічних дослідженнях і водночас залишаються релевантними для мікроекономічного рівня, доцільно виокремити два принципово протилежні підходи. Перший підхід розглядає фінансову стабільність як бажаний стан соціально-економічної системи – стан рівноваги, збалансованості та здатності до сталого функціонування. Другий – визначає її «від протилежного», у контексті фінансових криз, ризиків, шоків, тобто через категорію фінансової нестабільності [1].

Наряду із цими підходами, застосовуються гібридні трактування, що поєднують характеристику бажаного (стабільного) і небажаного (нестабільного) стану фінансової системи, що наочно відображено на рис. 1.

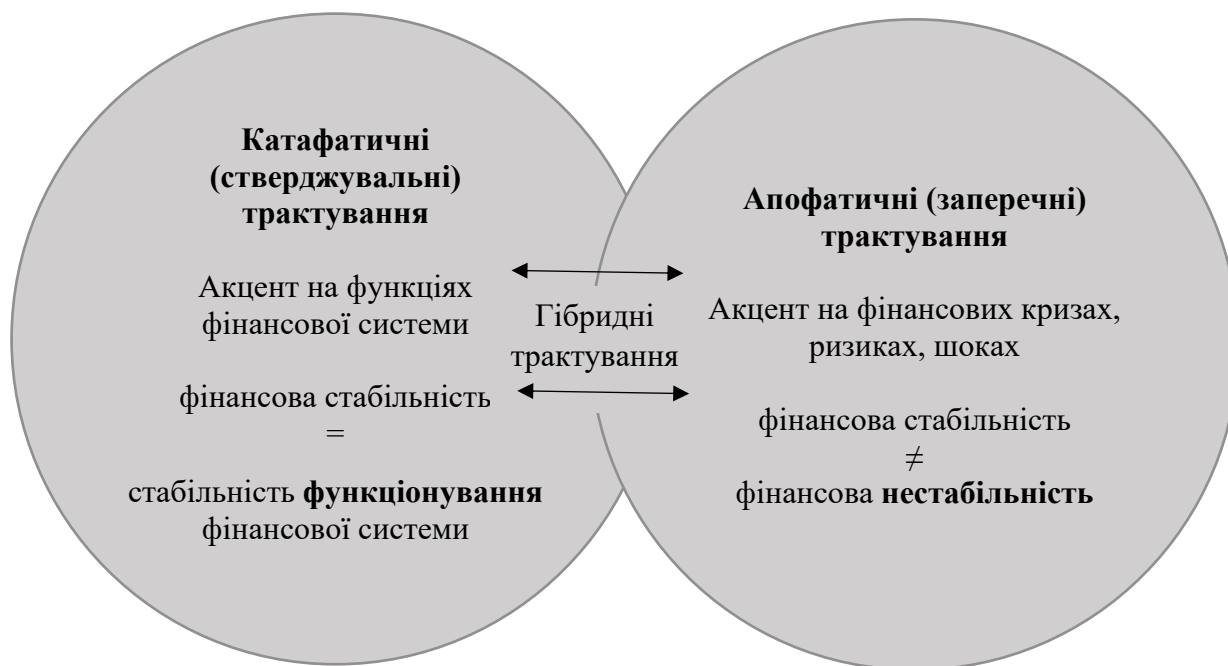

Рис. 1. Різноманіття трактувань фінансової стабільності

Джерело: побудовано авторкою

Перший підхід до трактування фінансової стабільності зазвичай притаманний академічним публікаціям, тоді як другий – переважно використовується наглядовими та регуляторними органами. Водночас це не знижує його наукової значущості, а навпаки – підкреслює прикладний характер і тісніший зв'язок з емпіричними даними, зокрема з аналізом фінансових криз, шоків і системних ризиків [1].

Апофатичний підхід видається методологічно продуктивнішим, оскільки дає змогу адаптувати інструментарій корпоративної фінансової діагностики до завдань оцінювання фінансової стабільності підприємств. Така інтерпретація дозволяє розглядати фінансову стабільність не лише як бажаний стан рівноваги, а й як здатність суб'єктів господарювання протидіяти ризикам, зберігати платоспроможність і підтримувати прийнятну структуру капіталу в умовах невизначеності [5]. Це, у свою чергу, формує нові траєкторії фундаментальних і прикладних досліджень у сфері фінансової стійкості та стабільності.

Наступне принципове питання, що стосується змісту категорії стабільності у фінансовій науці, пов'язане з взаємозв'язком фінансової стабільності та фінансової стійкості, що насамперед відсилає до мікроекономічного виміру досліджуваної проблематики. У науковій літературі простежується прагнення до розмежування змісту цих категорій, однак єдиної позиції щодо їх співвідношення досі не сформовано. Передусім це зумовлено неоднозначністю

трактування відповідних термінів. Зокрема, поняття «фінансова стійкість» є домінуючим у корпоративних фінансових дослідженнях і характеризується значною варіативністю інтерпретацій.

Теоретичний аналіз свідчить, що фінансова стійкість підприємств найчастіше асоціюється з їх фінансовою структурою, яка може розглядатися альтернативно – як оптимальна або як прийнятна за рівнем ризику. У межах першого підходу фінансова стійкість трактується як здатність підприємства підтримувати оптимальну (цільову) структуру джерел фінансування. Натомість більш поширеним є розуміння фінансової стійкості як наявності прийнятної фінансової структури.

Водночас і в цьому випадку зміст категорії залишається неоднозначним. У вузькому трактуванні фінансова стійкість прямо пов'язується з часткою власного капіталу у структурі фінансування. У граничному варіанті це означало б, що підприємство, яке використовує виключно власний капітал, є абсолютно фінансово стійким, що суперечить логіці оптимізації фінансової структури з урахуванням вартості капіталу.

У ширшому розумінні фінансова стійкість асоціюється з наявністю фінансової структури, прийнятної за рівнем ризику, а також зі спроможністю підтримувати її у довгостроковій перспективі. Саме ця логіка лежить в основі традиційних методичних підходів до оцінювання фінансової стійкості

підприємств, які передбачають аналіз пропорцій між джерелами фінансування та рівня покриття витрат на обслуговування капіталу [13; 14].

Таким чином, різноманіття методичних підходів до дослідження фінансової стійкості підприємств доцільно узагальнювати з урахуванням двох ключових аспектів. По-перше, необхідно чітко визначити зміст поняття «прийнятна за рівнем ризику фінансова структура». По-друге, методика оцінювання фінансової стійкості має враховувати коло потенційних користувачів результатів аналізу. Базові припущення щодо параметрів прийнятної фінансової структури часто не формалізуються, однак фінансовий ризик зазвичай розглядається як похідний від операційного, що зумовлює доцільність оцінювання фінансової стійкості у ширшому контексті – з урахуванням галузевих меж операційного та фінансового ризику [5].

Фінансова стійкість у її широкому, статико-динамічному трактуванні розглядається як узагальнювальна характеристика фінансового стану підприємства. Водночас подібна інтерпретація викликає методологічні застереження з двох причин. По-перше, надмірно ускладнюється формалізація бажаного фінансового стану, оскільки фінансова стійкість позиціонується як результат комплексного управління всією сукупністю факторів, що визначають результати господарської діяльності. По-друге, така трактовка орієнтується переважно на досягнення абсолютної фінансової стійкості, подальша конкретизація параметрів якої є малореалістичною в умовах мінливого економічного середовища.

Узагальнюючи зазначене, варто підкреслити, що у фінансовій науці зміст понять стабільності та стійкості здебільшого принципово не розмежується. Терміни «фінансова стабільність» і «фінансова стійкість» часто використовуються у взаємозв'язку та в багатьох випадках як взаємозамінні. Разом з тим простежується певна термінологічна специфіка: поняття «фінансова стабільність» частіше застосовується щодо фінансових систем, тоді як «фінансова стійкість» – щодо окремих організацій та індикаторів їх фінансового стану. Для формування цілісної методології дослідження необхідною є єдина, внутрішньо несуперечлива концепція фінансової стабільності, релевантна для різних рівнів економіки.

Передумови формування такої концепції зумовлені значущістю корпоративного сектору у забезпеченні стабільності фінансових систем [16; 17]. Водночас методологія моніторингу фінансової стабільності підприємств має бути узгоджена з підходами до оцінювання стабільності фінансової системи в цілому [18; 19]. Розв'язання цього завдання потребує конкретизації підходів до дослідження соціально-економічних систем як складних, відкритих і динамічних утворень.

Розвиваючи результати теоретичного аналізу корпоративних криз і циклів, доцільно зазначити, що об'єкти, явища та процеси можуть розглядатися у «статистиці», тобто з припущенням можливості повернення до певного цільового стану. Альтернативою є динамічний підхід, відповідно до якого стабільність розуміється як процес безперервної адаптації до змін. У першому випадку стабільність ототожнюється з незмінністю, а система вважається стабільною за умови здатності повернутися до заданого еталонного стану. У цьому контексті доцільним є використання терміна «стійкість», що асоціюється з підтриманням цільової фінансової структури.

У другому випадку стабільність розглядається кризь призму розвитку, набуваючи часової вимірності та більш глибокого змісту. Йдеться про здатність системи зберігати рівновагу у процесі руху та відновлювати відносну стабільність після впливу зовнішніх шоків. У межах корпоративного життєвого циклу це може інтерпретуватися як спроможність підприємства адаптуватися до кризових явищ і відновлювати економічну рівновагу [20, с. 85].

Статична концепція передбачає можливість моделювання еталонного фінансового стану, що, однак, має ознаки логічної абстракції. Натомість динамічна стабільність, яка означає здатність соціально-економічних систем гнучко реагувати на зміну зовнішніх умов, не може бути описана вичерпним переліком універсальних характеристик. Фінансові параметри підприємства змінюються залежно від етапу його життєвого циклу, галузевих умов та рівня ризику, що зумовлює множинність станів відносної фінансової стабільності [16, с. 37].

Нереалістичність одноваріантного визначення «найкращих» параметрів функціонування соціально-економічних систем зумовлює зміщення дослідницького фокусу до апофатичного підходу, відповідно до якого фінансова стабільність розглядається через протиставлення кризовому фінансовому стану. У цьому контексті абсолютна фінансова нестабільність підприємства може інтерпретуватися як фінансова неспроможність (банкрутство). Дослідження механізмів фінансової неспроможності дає змогу конкретизувати зміст категорії фінансової стабільності та розширити методичний інструментарій її оцінювання.

Висновки. Узагальнення результатів дослідження дозволило встановити, що категорії «фінансова стабільність» і «фінансова стійкість», попри їх часте ототожнення у науковій літературі, відображають різні рівні функціонування фінансових систем і мають відмінне методологічне призначення. Фінансова стабільність характеризує макроекономічний стан фінансової системи та її здатність протидіяти системним ризикам і кризовим шокам, тоді як

фінансова стійкість відображає мікроекономічний вимір і визначає спроможність окремих економічних агентів підтримувати збалансований фінансовий стан і адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Доведено, що фінансова стійкість структурних елементів економіки формує основу забезпечення фінансової стабільності національної економіки, що зумовлює необхідність їх комплексного розгляду в межах єдиного методологічного підходу.

Перспективи подальших наукових досліджень доцільно пов'язувати з розробленням уніфікованих методичних підходів до оцінювання фінансової стабільності з урахуванням стійкості її структурних компонентів, а також із формуванням інтегрованих моделей діагностики фінансового стану економічних систем в умовах зростання глобальних ризиків, цифровізації фінансових процесів та трансформації інституційного середовища.

Список літератури:

1. Horn S., Reinhart C.M., Trebesch C. Coping with disasters: Two centuries of international official lending. *NBER Working Paper*. 2020. No. 27343. June. URL: https://www.nber.org/system/files/working_papers/w27343/w27343.pdf
2. Прокопенко Н.С., Тимошенко А.О., Фененко П.О., Кучерявий А.М. Адаптація бюджетної системи України до трансформації в економічному середовищі. *Економіка і управління*. 2021. № 2. С. 107–118.
3. Прокопенко Н., Мирончук В., Шепель І. Принципи функціонування банківської системи України в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-33>
4. Гудзь Ю., Шостаковська А., Майстренко Ю., Козинець А. Фінансові інструменти забезпечення економіко-екологічної безпеки підприємств. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 5(56). С. 87–92. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-56-12>
5. Yao J., Zhang Y., Li H. The impact of policy uncertainty and risk-taking on bank credit risk: Evidence from emerging markets. *Emerging Markets Review*. 2025. Vol. 64. Article 101959. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ememar.2024.101959>
6. Гудзь Ю.Ф., Шостаковська А.В., Котвицька Н.М., Майстренко Ю.В., Козинець А.О. Стратегічне управління економіко-екологічною безпекою як фактор конкурентоспроможності підприємства. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 15. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17159577>
7. Safarli C., Kolach S., Zhyvko M., Volskyi O., Bobro N. The impact of globalization on the formation and implementation of international investment strategies. *Economic Affairs*. 2024. Vol. 69. No. 03. P. 1415–1422. DOI: <https://doi.org/10.46852/0424-2513.4.2024.25>
8. Тимошенко А.О. Фіскальна політика України: реалії сьогодення і потреби суспільства в умовах ведення бізнесу на міжнародних ринках. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2017. № 3. С. 77–85.
9. Гук О., Федевич Л., Ливдар М., Бушовська Л., Близнак А. Оцінювання ефективності державної політики розвитку малого й середнього бізнесу: фінансовий аспект. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2024. Vol. 1(54). P. 174–187. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.54.2024.4265>
10. Minsky H.P. The capital development of the economy and the structure of financial institutions. New York : The Jerome Levy Economics Institute Press, 1993.
11. Fisher I. The debt-deflation theory of Great Depression. *Econometrica*. 1933. Vol. 1. October. P. 337–357.
12. Тимошенко Ю.О. Цифрові фінансові технології у структурі банківської системи України. *Наукові перспективи*. 2025. № 10(64). С. 657–669. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-10\(64\)-657-669](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-10(64)-657-669)
13. Safarli C., Kolach S., Zhyvko M., Volskyi O., Bobro N. Considering globalisation risks in the formation and implementation of international investment strategies. *Pakistan Journal of Life and Social Sciences*. 2024. Vol. 22. No. 2. P. 100284–100293. DOI: <https://doi.org/10.57239/PJLSS-2024-22.2.00776>
14. Тимошенко Ю.О. Економічна стійкість держави в умовах кризових викликів. *Modern Science: Research, Economy and Innovation : Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference, Zagreb, Croatia, October 22–24, 2025*. Zagreb, 2025. P. 71–74. DOI: <https://doi.org/10.70286/isu-22.10.2025.002>
15. Stewart B.G. III. *Best-practice EVA. The definitive guide to measuring and maximizing shareholder value*. Hoboken, NJ : John Wiley & Sons, 2013.
16. Bobro N. Strategic management of the university's economic sustainability. *Sustainable Development of Economy*. 2025. No. 1(52). P. 34–41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-5>
17. Brigham E.F., Gapenski L.C. *Intermediate financial management*. Fort Worth : The Dryden Press, 1996. P. 441–482.
18. Bodie Z., Merton R.C. *Finance*. Upper Saddle River, NJ : Prentice Hall, 2000. P. 98–125.
19. Palepu K.G., Healy P.M., Bernard V.L. *Business analysis and valuation: Using financial statements*. Mason, OH : Thomson South-Western, 2004. P. 162–205.
20. Helfert E.A. *Financial analysis: Tools and techniques – A guide for managers*. New York : McGraw-Hill, 2001. P. 85–118.

References:

1. Horn S., Reinhart C. M., Trebesch C. (2020) Coping with disasters: Two centuries of international official lending. *NBER Working Paper*, no. 27343, June. Available at: https://www.nber.org/system/files/working_papers/w27343/w27343.pdf

2. Prokopenko N. S., Tymoshenko A. O., Fenenko P. O., Kucheriavyi A. M. (2021) Adaptatsiia biudzhethnoi systemy Ukrainy do transformatsii v ekonomichnomu seredovyshchi [Adaptation of the budget system of Ukraine to transformations in the economic environment]. *Ekonomika i upravlinnia*, no. 2, pp. 107–118. (in Ukrainian)
3. Prokopenko N., Myronchuk V., Shepel I. (2022) Pryntsypy funktsionuvannia bankivskoi systemy Ukrainy v umovakh viiny [Principles of functioning of the banking system of Ukraine under war conditions]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-33> (in Ukrainian)
4. Hudz Yu., Shostakovska A., Maistrenko Yu., Kozynets A. (2025) Finansovi instrumenty zabezpechennia ekonomiko-ekolohichnoi bezpeky pidpriemstv [Financial instruments for ensuring economic and ecological security of enterprises]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, no. 5(56), pp. 87–92. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-56-12> (in Ukrainian)
5. Yao J., Zhang Y., Li H. (2025) The impact of policy uncertainty and risk-taking on bank credit risk: Evidence from emerging markets. *Emerging Markets Review*, vol. 64, article 101959. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ememar.2024.101959>
6. Hudz Yu. F., Shostakovska A. V., Kotvytska N. M., Maistrenko Yu. V., Kozynets A. O. (2025) Stratehichne upravlinnia ekonomiko-ekolohichnoiu bezpekoiu yak faktor konkurentospromozhnosti pidpriemstva [Strategic management of economic and environmental security as a factor of enterprise competitiveness]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, no. 15. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17159577> (in Ukrainian)
7. Safarli C., Kolach S., Zhyvko M., Volskyi O., Bobro N. (2024) The impact of globalization on the formation and implementation of international investment strategies. *Economic Affairs*, vol. 69, no. 03, pp. 1415–1422. DOI: <https://doi.org/10.46852/0424-2513.4.2024.25>
8. Tymoshenko A. O. (2017) Fiskalna polityka Ukrainy: realii sohodennia i potreby suspilstva v umovakh vedennia biznesu na mizhnarodnykh rynkakh [Fiscal policy of Ukraine: modern realities and social needs under conditions of doing business on international markets]. *Ekonomika. Menedzhment. Biznes*, no. 3, pp. 77–85. (in Ukrainian)
9. Huk O., Fedevych L., Lyvdar M., Bushovska L., Blyzniuk A. (2024) Otsiniuvannia efektyvnosti derzhavnoi polityky rozvytku maloho y serednoho biznesu: finansovyi aspekt [Evaluation of the effectiveness of state policy for small and medium business development: financial aspect]. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, vol. 1(54), pp. 174–187. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptop.1.54.2024.4265> (in Ukrainian)
10. Minsky H. P. (1993) *The capital development of the economy and the structure of financial institutions*. New York: The Jerome Levy Economics Institute Press.
11. Fisher I. (1933) The debt-deflation theory of Great Depression. *Econometrica*, vol. 1, October, pp. 337–357.
12. Tymoshenko Yu. O. (2025) Tsyfrovi finansovi tekhnolohii u strukturi bankivskoi systemy Ukrainy [Digital financial technologies in the structure of the banking system of Ukraine]. *Naukovi perspektyvy*, no. 10(64), pp. 657–669. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-10\(64\)-657-669](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-10(64)-657-669) (in Ukrainian)
13. Safarli C., Kolach S., Zhyvko M., Volskyi O., Bobro N. (2024) Considering globalisation risks in the formation and implementation of international investment strategies. *Pakistan Journal of Life and Social Sciences*, vol. 22, no. 2, pp. 100284–100293. DOI: <https://doi.org/10.57239/PJLSS-2024-22.2.00776>
14. Tymoshenko Yu. O. (2025) Ekonomichna stiikist derzhavy v umovakh kryzovykh vyklykiv [Economic resilience of the state under crisis challenges]. *Modern Science: Research, Economy and Innovation: Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference* (Zagreb, Croatia, October 22–24, 2025). Zagreb, pp. 71–74. DOI: <https://doi.org/10.70286/isu-22.10.2025.002> (in Ukrainian)
15. Stewart B. G. III (2013) *Best-practice EVA. The definitive guide to measuring and maximizing shareholder value*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
16. Bobro N. (2025) Strategic management of the university's economic sustainability. *Sustainable Development of Economy*, no. 1(52), pp. 34–41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-5>
17. Brigham E. F., Gapenski L. C. (1996) *Intermediate financial management*. Fort Worth: The Dryden Press, pp. 441–482.
18. Bodie Z., Merton R. C. (2000) *Finance*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, pp. 98–125.
19. Palepu K. G., Healy P. M., Bernard V. L. (2004) *Business analysis and valuation: Using financial statements*. Mason, OH: Thomson South-Western, pp. 162–205.
20. Helfert E. A. (2001) *Financial analysis: Tools and techniques – A guide for managers*. New York: McGraw-Hill, pp. 85–118.

Стаття надійшла: 29.04.2026

Стаття прийнята: 26.05.2026

Стаття опублікована: 06.07.2026